

Verdier og barnesyn

Hva innebærer det å arbeide med livsmestring og helse i barnehagen

Aktuelt

Oppstart i barnehagen

De viktige relasjonene

Sosial kompetanse

Læring i hverdagen

Minoritetsspråklige i barnehagen

Samlivsbrudd og negative livshendelser

Mobbing i barnehagen

Overgang mellom barnehage og skole

Organisasjonsutvikling i barnehagen

Materiell, filmer og bøker

Læringsmiljø i barnehagen

Læringsmiljøet i barnehagen er de samlede kulturelle, relasjonelle og fysiske forholdene som har betydning for barns utvikling, lek og læring, helse og trivsel.

Tweet

Liker 63

NY RAMMEPLAN FRA AUGUST 2017

1 august blir en ny rammeplan for barnehagene innført. [Les om rammeplanen på Utdanningsdirektoratets nettside](#)

KOMPETANSEHEVENDE PROSJEKT I BARNEHAGE

- [Læringsmiljøprosjektet - barnehage](#)
- [Være sammen](#)

FORSKNINGSPROSJEKT RETTET MOT BARNEHAGE

- [Agderprosjektet](#)
- [Lekbasert læring](#)

Hva er egentlig en rammeplan?

Utleder samfunnsmandatet Stortinget har gitt barnehagen gjennom barnehageloven

Forskrift til loven = forpliktende for barnehagen

Pedagogisk verktøy for barnehageansatte

Hva er nytt ?

Tydeliggjøring av ansvar og roller

De yngste får økt oppmerksomhet

Økt fokus på arbeidet med å forebygge, stoppe og følge opp mobbing og krenkelser

Tydeligere forpliktelser

Styrking av helse og mangfoldsperspektivet

Fortsatt lokalt handlingsrom og behov for faglige vurderinger

Kap 4 Barns medvirkning

FN`s barnekonvensjon, art. 12

Grunnloven § 104

Barnehageloven § 1 og 3

§ 104.

Born har krav på respekt for menneskeverdet sitt. Dei har rett til å bli høyrd i spørsmål som gjeld dei sjølve, og det skal leggjas ekt på meininga deira i samsvar med alderen og utviklingssteget.

Ved handlingar og i avgjerdar som vedkjem born, skal kva som er best for barnet, vere eit grunnleggjande omsyn.

Kap. 1 Barnehagens verdigrunnlag

Barn og barndom

Demokrati

Mangfold og gjensidig respekt

Likestilling og likeverd

Bærekraftig utvikling

Livsmestring og helse

Barnehager med særlige formål

Dere SKAL sørge for at barnehagen...

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette.

Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Barna skal ha mulighet til ro, hvile og avslapping i løpet av barnehagedagen.

Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.

Gjennom den daglige og nære kontakten med barna er barnehagen i en sentral posisjon til å kunne observere og motta informasjon om barnas omsorgs- og livssituasjon. Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep, og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages. Personalet skal kjenne til opplysningsplikten til barnevernet, jf. barnehageloven § 22.

* er helsefremmende og har en forebyggende funksjon

* utjevner sosiale forskjeller

* fremmer fysisk og psykisk helse

* bidrar til trivsel, livsglede og mestring

* bidrar til barns følelse av egenverd

* forebygger krenkelser og mobbing

* håndterer, stopper og følger opp eventuelle krenkelser og mobbing

* er et trygt og utfordrende sted, der ulike sider ved samspill prøves ut

* er en arena for fellesskap og vennskap

* støtter barnas mestring av motgang og håndtering av utfordringer

* lar barna bli kjent med egne og andres følelser

* gir mulighet for ro, hvile og avslapping

* tilbyr daglig fysisk aktivitet

* fremmer bevegelsesglede og motorisk utvikling

* etablerer sunne helsevaner og matglede, gjennom måltider og matlaging

Livsmestring og helse

Hverdagslykke «Fem om dagen»

Bygg og ta vare på nære relasjoner

Vær fysisk aktiv

Vær oppmerksomt tilstede

Fortsett å lære nye ting

Gi og del

Rådet for psykisk helse, [Five ways to wellbeing](#)

Salutogenese - læren om hva som gir god helse

- gir oss en grunnleggende beskrivelse på hvordan livsmestring, definert som "sense of coherence", kan skapes

Sense of coherence - forutsigbarhet eller opplevd sammenheng

- forventning til om vi tror nye situasjoner er påvirkelige
- forventning til om vi tror situasjonen er logisk og forutsigbar
- forventning til om vi tror det som kreves i nye situasjoner er overkommelig

Aron Antonovsky

Ser mening, begriper, håndterer

Barnets erfaringer blir til biologi

Bruk mye tid sammen med barnet og gi det full oppmerksomhet

Spesielt viktig i barnets første barndom når hjernen vokser og formes mest, dette gjelder særlig i forhold til den emosjonelle utviklingen

Snakk mye sammen med barnet

Språk er viktig for å fungere intellektuelt og følelsesmessig

Spill og syng, tegn og mal

Kreativitet er med på å stimulere de ulike nervebanene

Oppmuntre barnet til lekning godt inn i skolealder

Leken er avgjørende for barnets evne til å lære

Øv motorikk og bevegelse

Evnen til å tenke abstrakt er basert på hjernens grunnleggende funksjoner

Gi konkret ros til barnet

Dette har en forsterkende virkning på de nervebanene som kobles til den fremre delen av hjernestammen, kallet det limbiske system

Viktig å kjenne til barns tilknytningsbehov

Tilknytningsmønsteret mitt følger meg gjennom hele livet

Trygg eller utrygg tilknytning, vises det?

Tilknytningssystemet, fungerer som en termostat

Overganger og sammenhenger

Tilknytning, og veien til selvstendighet

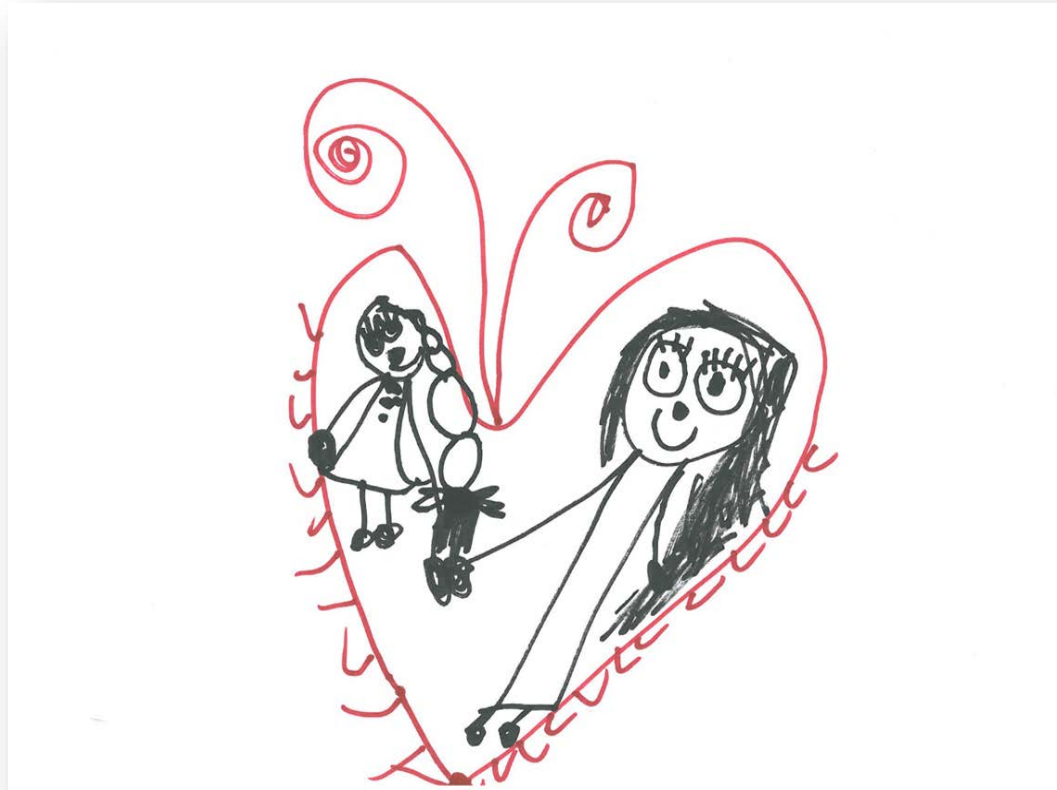
Barneperspektivet og barnets perspektiv

Sawa bona
Sikhona

Barnets perspektiv

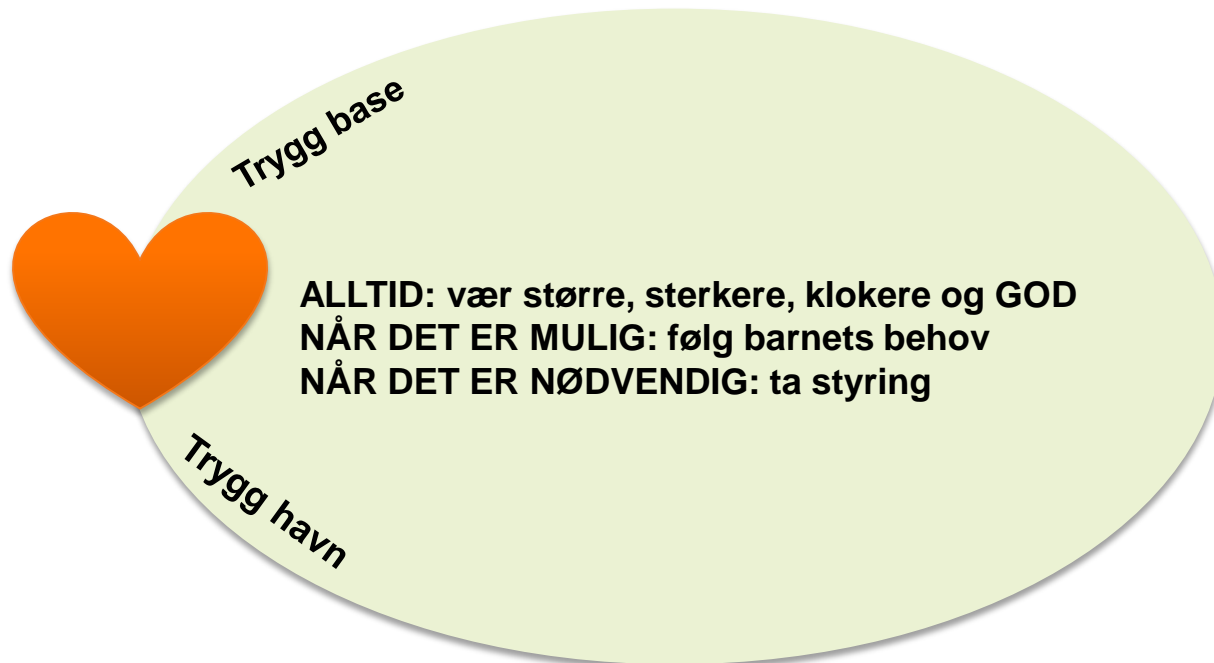

Elena Cosmovici Idsøe (5 år)

TRYGGHETSSIRKELEN

- * se meg
- * pass på meg
- * hjelp meg
- * fryd deg sammen med meg

Jeg trenger at du støtter utforskningen min

Jeg trenger at du tar i mot meg når jeg søker deg

- * beskytt meg
- * trøst meg
- * vis godhet for meg
- * hjelp meg med å organisere følelsene mine

© Cooper, Hoffman, Marvin, & Powell, 1999

Barnesyn, er vi inne i et paradigmeskifte ?

Er vi i ferd med å flytte fokus

- fra atferd til følelser
- fra symptom til årsak
- fra hvordan det ser ut til hvordan det oppleves

Introverte og reaktive barn trenger oss mest ... og får minst 😞

- noen barn trenger at vi er i «fanklubben» deres, massivt positivt «trøkk»
- systematisk tilnærming, utholdende og tålmodig
- sårbare barn og barn i sårbare perioder
- barnet kan være symptombærer for andres vansker

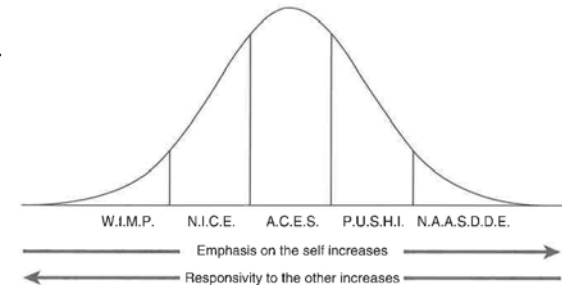
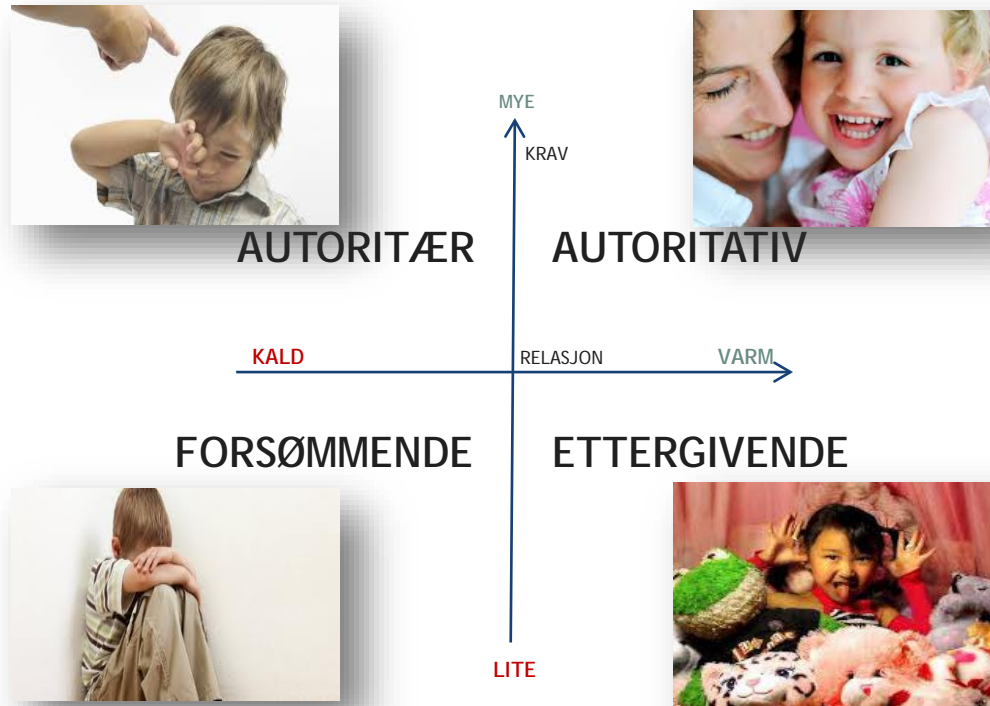

FIGURE 8.3. Diagram of our model of aggression and adaptive functioning using concepts of self and other.

Bukowski og Abecassis

De ulike voksenstilene

D. Baumrind, 1991

Mobbing i barnehagen

Et hefte for deg som arbeider i barnehagen

Utdanningsdirektoratet

Barns trivsel - voksnes ansvar

FOREBYGGENDE ARBEID
MOT MOBING
STARTER I BARNEHAGEN

Hele barnet,
hele løpet;
Mobbing
barnehagen

Forskningsrapport
2015

Ingrid Lund (red.)
Martine Godfredsen,
Anne Holgeland,
Dag Øystein Norm,
Bilbo Vullhor Kovac
og David Lansing Cameron

Utdanningsdirektoratet

Grunnleggsdokument for arbeidet
med barnehagemiljø, skolemiljø,
mobbing og andre krenkelser

En felles plattform for statlige aktører

Mobbeatferd i barnehagen
Temaforståelse - forebygging - tiltak

Ella Cosmovici Idsøe og Pål Roland

ØYEREN DÅMM AKADEMISK

Vær tydelig og vær snill

Vær mye sammen med barna, ikke bare fysisk, men helt tilstede

Engasjer deg i det barna er opptatt av og gi dem ansvar tilpasset alder og modning

Vær et forbilde, formidle verdier og praktiser verdiene du oppfordrer barna til å følge

Gi barnet mulighet til å vise omsorg og til å gjøre noe for andre

Hjelp barnet til å kunne ta den andres perspektiv

Hjelp barnet til å kunne identifisere følelser og kunne regulere dem når noe er vanskelig eller konfliktfylt

Harvard university, 2017

Litt grupperefleksjon

Hvordan kan jeg arbeide med områdene livsmestring og helse, ut fra mitt ståsted og i min rolle

Deling av erfaringer med kapasitetsbygging inn mot barnehagen

Relasjonskompetanse, emosjonell støtte (R. Pianta)

- positivt klima
- perspektivtaking
- sensitivitet

Kommunikasjon (R. Golinkoff)

- evne til å tyde barnets signal
- gi respons, et godt svar, verbalt/nonverbalt
- vente på barnets gjensvar, «strike for five»
- personlig språk, konflikthemmende kommunikasjon

Mentaliseringsevne (P. Fonagy)

- for å kunne forstå andre, må en kunne forstå seg selv
- nøkkelkompetanse, henger sammen med regulering av følelser

Deep level learning (F. Laevers)

- well being
- involvement

1000 takk